

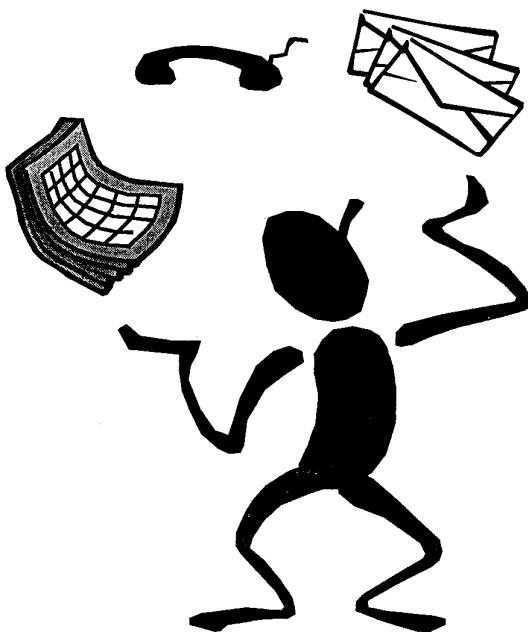

3 1379 00199051 5

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

(Final Report)

โครงการสำรวจผลการดำเนินการของหน่วยงานรัฐ
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ห้องสมุดสหประชากร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รับวันที่ ๘ ก.ย. ๔๓

เสนอต่อ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
โดย

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เมษายน 2543

(รายงานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก มูลนิธิวิเทศพัฒนา และ

The Canadian International Development Agency)

รายงานคณะผู้วิจัย

การดำเนินการศึกษาวิจัย “โครงการสำรวจผลการดำเนินการของหน่วยงานรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540” นี้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์โดยสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้มอบหมายให้คณะผู้วิจัยซึ่งประกอบด้วยนักวิจัยผู้มีความชำนาญในโครงการวิจัยสำรวจ และได้เชิญคณาจารย์และผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในการเรื่องที่เกี่ยวข้องเข้าเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการดำเนินการวิจัยแก่คณะผู้วิจัยด้วย

ที่ปรึกษาและคณะผู้วิจัยที่เป็นผู้ดำเนินการในโครงการวิจัยนี้ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด เลิศไพบูลย์	ที่ปรึกษาคณะผู้วิจัย
2. คุณ กิตติพงศ์ กมลธรรมวงศ์	นักวิจัย
3. คุณ วติ สมันตรัส	นักวิจัย
4. คุณ ยุคลธรา เตชะวนากุร	ผู้ช่วยวิจัย

บทคัดย่อ

ความสำเร็จของพระราชนูญญติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ในการคุ้มครองไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพของประชาชนนั้น ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญยิ่งคือผลความก้าวหน้าในการทำหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานรัฐ ซึ่งล้วนแต่เป็นภารกิจใหม่ที่ไม่คุ้นเคยหลายประการ ระยะเวลา 2 ปีของการบังคับใช้จึงเป็นห่วงเวลาที่เหมาะสมในการย้อนกลับไปสำรวจ ตรวจสอบถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จ ตลอดจนปัญหา และค้นหาซึ่งวิธีการแก้ปัญหาในการทำงานที่เกิดขึ้น

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยนี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวแก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป โดยเป็นการผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ จากการเก็บข้อมูลสำรวจราชการส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวงทบวงกรม รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระของรัฐ ศาลยุติธรรมและกรุงเทพมหานคร

ผลการสำรวจดังกล่าวพบว่าหน่วยงานของรัฐมีเพียงร้อยละ 50 ที่ได้ดำเนินการตามหน้าที่พื้นฐานในกฎหมายเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งนับว่าล่าช้าอยู่ และประสิทธิภาพของงานที่ทำไปแล้วนั้นอยู่ในระดับปานกลาง อันเกิดจากปัญหาความรู้ความเข้าใจของหน่วยงานที่มีน้อย ทัศนคติในเชิงลบและ การขาดการสนับสนุนการทำงานที่ดีและมากพอเป็นสำคัญ

คณะกรรมการผู้วิจัยเห็นว่าแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าว การปฏิรูประบบการทำงานของส้านักงานข้อมูลข่าวสารของราชการนับเป็นสิ่งที่หลีกเหลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้เป็นองค์กรที่สามารถสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานรัฐต่างๆได้มากขึ้น นอกจากนั้นคณะกรรมการผู้วิจัยขอเสนอว่าเพื่อให้การแก้ไขปัญหาเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ สมควรที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะได้จัดทำแผนปฏิบัติการว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการแห่งชาติขึ้นเป็นแผนยุทธศาสตร์ในการสร้างความร่วมมือจากองค์กรต่างๆ เพื่อให้การทำงานมีทิศทางและวิธีการชัดเจนกว่าเดิม

คณะกรรมการผู้วิจัยเชื่อมั่นว่า เมื่อได้มีการดำเนินการตามนี้แล้ว จะเป็นกลไกที่ช่วยให้งานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพเป็นแน่แท้